

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติ ไร่รับจำนำ
พ.ศ.

หลักการ

ปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยไร่รับจำนำ

เหตุผล

โดยที่พระราชบัญญัติ ไร่รับจำนำ พ.ศ. ๒๕๐๕ มีบทบัญญัติที่ไม่เหมาะสมกับสภาวะการณ์ในปัจจุบัน สมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยไร่รับจำนำเพื่อเป็นการคุ้มครองและช่วยเหลือบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชนให้ได้รับความเป็นธรรม ไม่ให้ถูกไร่รับจำนำเอาเปรียบ นอกจากนี้ ยังเป็นการช่วยเหลือผู้ประกอบการเกี่ยวกับไร่รับจำนำ โดยให้มีคณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบกิจการไร่รับจำนำ และคณะกรรมการควบคุมไร่รับจำนำ ซึ่งจะช่วยให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการตั้งไร่รับจำนำ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“โรงรับจำนำ” หมายความว่า สถานที่รับจำนำซึ่งประกอบการรับจำนำสิ่งของเป็นประกันหนี้เงินกู้เป็นปกติธุระแต่ละรายมีจำนวนเงินไม่เกินหนึ่งแสนบาท และหมายความรวมถึงการรับหรือซื้อสิ่งของโดยจ่ายเงินให้สำหรับสิ่งของนั้นเป็นปกติธุระ แต่ละรายมีจำนวนเงินไม่เกินหนึ่งแสนบาท โดยมีข้อตกลงหรือเข้าใจกันโดยตรงหรือโดยปริยายว่าจะได้ไถ่คืนในภายหลังด้วย

“ผู้รับจำนำ” หมายความว่า ผู้รับใบอนุญาตตั้งโรงรับจำนำ

“ทรัพย์สินจำนำ” หมายความว่า สิ่งของที่รับจำนำ

“เจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาต” หมายความว่า เจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่ออกใบอนุญาตตั้งโรงรับจำนำ และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้ง

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้มีคณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบกิจการโรงรับจำนำ ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงมหาดไทยเป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงการคลัง ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา เลขาธิการคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค อธิบดีกรมการปกครอง อธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ อธิบดีกรมสรรพากร และอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

ให้ประธานกรรมการแต่งตั้งข้าราชการของกระทรวงมหาดไทย เป็นเลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการ

มาตรา ๖ คณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบกิจการโรงรับจำนำ มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอแนะนโยบายและมาตรการต่อคณะรัฐมนตรีในการควบคุมหรือส่งเสริมการประกอบกิจการโรงรับจำนำ

(๒) กำกับดูแลให้การประกอบกิจการโรงรับจำนำแข่งขันกันโดยเสรีและเป็นธรรม

(๓) ให้คำแนะนำต่อรัฐมนตรีในการออกกฎกระทรวงตามพระราชบัญญัตินี้

(๔) ให้ความเห็นต่อรัฐมนตรีในการพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ตามพระราชบัญญัตินี้

(๕) สอดส่องดูแลและให้คำแนะนำเกี่ยวกับการดำเนินงานของคณะกรรมการควบคุมโรงรับจำนำในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

(๖) มีหนังสือเรียกให้เจ้าหน้าที่หรือบุคคลอื่นใดมาชี้แจงหรือแสดงความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาได้

(๗) ปฏิบัติการอื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๗ การประชุมคณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบกิจการโรงรับจำนำ ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของกรรมการทั้งหมดจึงเป็นองค์ประชุม ถ้าในการประชุมคราวใดประธานกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนใดคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก

กรรมการคนหนึ่งมีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด”

มาตรา ๘ ให้มีคณะกรรมการควบคุมโรงรับจำนำ ดังนี้

(๑) ในกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเป็นประธานกรรมการ อธิบดีอัยการฝ่ายช่วยเหลือทางกฎหมาย ผู้บัญชาการตำรวจนครบาล ผู้อำนวยการสำนักตรวจสอบภาษีกลาง และผู้อำนวยการสำนักบริการสวัสดิการสังคม เป็นกรรมการ และหัวหน้าสำนักงานคณะกรรมการจัดการสถานชานบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นกรรมการและเลขานุการ

(๒) ในจังหวัดอื่น ประกอบด้วย ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธานกรรมการ อัยการจังหวัดสรรพากรพื้นที่ ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัด พัฒนาสังคมและสวัสดิการจังหวัดและนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด เป็นกรรมการ และหัวหน้ากลุ่มส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด เป็นกรรมการและเลขานุการ

มาตรา ๙ คณะกรรมการควบคุมโรงรับจำนำ มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) พิจารณาคำขออนุญาตตั้งโรงรับจำนำหรือคำขอย้ายสถานที่ตั้งโรงรับจำนำในจังหวัดของตน
 (๒) ควบคุมดูแลการประกอบกิจการโรงรับจำนำในจังหวัดของตนให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้
 (๓) รายงานผลการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบกิจการโรงรับจำนำกำหนด

(๔) ปฏิบัติการอื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้

ให้นำมาตรา ๗ มาใช้บังคับแก่การประชุมของคณะกรรมการควบคุมโรงรับจำนำโดยอนุโลม

มาตรา ๑๐ ห้ามมิให้ผู้ใดตั้งโรงรับจำนำ เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตตั้งโรงรับจำนำ

การขออนุญาตตั้งโรงรับจำนำและการอนุญาตให้ตั้งโรงรับจำนำให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๑ ผู้ขออนุญาตตั้งโรงรับจำนำต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

(๑) มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปี

(๒) ไม่เป็นผู้มีความประพฤติเสื่อมเสียหรือบกพร่องในศีลธรรมอันดี

(๓) ไม่เป็นบุคคลวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ

(๔) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย

(๕) ไม่เคยต้องรับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่ความผิดที่เป็นลหุโทษหรือความผิดอันได้กระทำโดยประมาท

(๖) ไม่เคยถูกเพิกถอนใบอนุญาตตั้งโรงรับจำนำ

(๗) ไม่มีพฤติกรรมอันจะก่อความทำลายการเศรษฐกิจหรือความมั่นคงของประเทศ

ในกรณีผู้ขออนุญาตตั้งโรงรับจำนำเป็นนิติบุคคล กรรมการและผู้จัดการของนิติบุคคลนั้นต้องมีคุณสมบัติตามมาตรานี้ด้วย

มาตรา ๑๒ เมื่อคณะกรรมการควบคุมโรงรับจำนำได้พิจารณาเห็นสมควรให้ผู้ขออนุญาตตั้งโรงรับจำนำผู้ใดตั้งโรงรับจำนำ ให้เจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตออกใบอนุญาตตั้งโรงรับจำนำให้แก่ผู้นั้นโดยเร็ว

ในกรณีที่คณะกรรมการควบคุมโรงรับจำนำไม่อนุญาตให้ผู้ขออนุญาตตั้งโรงรับจำนำ ผู้ขออนุญาตตั้งโรงรับจำนำมีสิทธิอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรี โดยยื่นอุทธรณ์ต่อเจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งการไม่อนุญาต คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

* มาตรา ๑๓ ใบอนุญาตตั้งโรงรับจำนำให้มีอายุสี่ปีนับแต่วันออกใบอนุญาต *

มาตรา ๑๔ ผู้รับจำนำต้องจัดให้มีป้ายคำว่า “โรงรับจำนำ” ตามลักษณะที่เจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตกำหนด แสดงไว้ในที่เปิดเผยหน้าโรงรับจำนำ

ในกรณีเทศบาลหรือทางราชการตั้งโรงรับจำนำ เทศบาลหรือทางราชการอาจใช้คำอื่นแทนคำว่า “โรงรับจำนำ” ก็ได้ แต่ต้องเป็นคำที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการควบคุมโรงรับจำนำให้ใช้ได้

มาตรา ๑๕ ผู้รับจำนำต้องจัดให้มีที่เก็บทรัพย์สินจำนำอันมีค่าไว้โดยปลอดภัยในโรงรับจำนำตามที่คณะกรรมการควบคุมโรงรับจำนำกำหนด

มาตรา ๑๖ ห้ามมิให้ผู้รับจำนำย้ายสถานที่ตั้งโรงรับจำนำวันแต่ได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการควบคุมโรงรับจำนำ การขออนุญาตและการอนุญาตให้เป็นไปตามวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๗ ในกรณีผู้รับจำนำเป็นนิติบุคคล เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงกรรมการหรือผู้จัดการผู้รับจำนำต้องแจ้งให้เจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่มีการเปลี่ยนแปลง

มาตรา ๑๘ ผู้รับจำนำต้องจัดให้มีป้ายอัตราดอกเบี้ยเป็นภาษาไทยตามลักษณะที่เจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตกำหนด แสดงไว้ในที่เปิดเผยภายในโรงรับจำนำ

มาตรา ๑๙ ห้ามมิให้ผู้รับจำนำเรียกหรือรับดอกเบี้ยเกินอัตราร้อยละสิบห้าต่อปี

ในกรณีผู้รับจำนำได้รับเงินหรือทรัพย์สินอื่นใดเนื่องจากการรับจำนำนอกจากดอกเบี้ย ให้ถือว่าเงินหรือทรัพย์สินนั้นเป็นดอกเบี้ยด้วย

การคิดดอกเบี้ยให้ดำเนินการดังนี้

(๑) เงินต้นเกิน ๕,๐๐๐ บาท ให้คิดดอกเบี้ยเป็นวัน

(๒) เงินต้นไม่เกิน ๕,๐๐๐ บาท และเป็นการจำนำที่ไม่เกินหนึ่งเดือน ให้คิดดอกเบี้ยเป็นเดือน กรณีที่ไม่ครบเดือน ถ้าไม่เกินสิบห้าวันให้คิดเป็นครึ่งเดือน ถ้าเกินสิบห้าวันให้คิดเป็นหนึ่งเดือน

(๓) เงินต้นไม่เกิน ๕,๐๐๐ บาท และเป็นการจำนำที่เกินหนึ่งเดือน ให้คิดดอกเบี้ยเป็นเดือน สำหรับระยะเวลาหนึ่งเดือนแรกของการจำนำ และให้คิดดอกเบี้ยเป็นวันสำหรับระยะเวลาการจำนำที่เหลือ การคิดดอกเบี้ย กรณีที่มีเศษของยี่สิบห้าสตางค์ให้ปัดทิ้ง

เมื่อได้รับชำระเงินค่าดอกเบี้ยแล้วให้ผู้รับจำนำออกหลักฐานการรับดอกเบี้ยแก่ผู้จำนำ โดยอย่างน้อยต้องมีชื่อของโรงรับจำนำ เลขที่ตัวรับจำนำ วัน เดือน และปีที่รับจำนำ จำนวนเงินที่รับจำนำ อัตราและจำนวนดอกเบี้ยที่เรียกเก็บ และลายมือชื่อผู้รับเงินหรือตราประทับของโรงรับจำนำ

เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองผู้มีรายได้น้อยในภาวะที่ประเทศประสบปัญหาทางเศรษฐกิจ รัฐมนตรีมีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดอัตราดอกเบี้ยให้ต่ำกว่าอัตราที่กำหนดไว้ตามวรรคหนึ่งได้

มาตรา ๒๐ ห้ามมิให้ผู้รับจำนำกระทำการ ดังต่อไปนี้

- (๑) รับจำนำหรือให้หลักทรัพย์จำนำในระหว่างเวลาดังแต่ ๑๘ นาฬิกา ถึง ๘ นาฬิกา
- (๒) รับจำนำสิ่งของจากภิกษุสามเณรหรือเด็กอายุต่ำกว่าสิบห้าปี
- (๓) รับจำนำสิ่งของที่เห็นได้ว่าเป็นของที่ใช้ในราชการหรือสิ่งของที่ได้รับแจ้งตามมาตรา ๒๔
- (๔) นำทรัพย์สินจำนำออกนอกโรงรับจำนำ เว้นแต่เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ หรือโดยได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาต หรือเพื่อให้พ้นภัยอันตรายอันร้ายแรงที่ผู้รับจำนำจะป้องกันด้วยวิธีอื่นไม่ได้

(๕) ประกอบธุรกิจซึ่งไม่เกี่ยวกับการรับจำนำหรือการขายทรัพย์สินจำนำที่หลุดเป็นสิทธิแล้ว ในบริเวณโรงรับจำนำ

มาตรา ๒๑ ในการรับจำนำ ให้ผู้รับจำนำจดแจ้งรายการเกี่ยวกับบัตรประชาชนของผู้จำนำไว้ ให้ชัดเจนในต้นขั้วของตัวรับจำนำด้วย

ในกรณีที่ผู้จำนำไม่ต้องมีบัตรประชาชนตามกฎหมายให้จดแจ้งรายการเกี่ยวกับเอกสารแสดงชื่อที่อยู่ของผู้จำนำแทนบัตรประชาชน

มาตรา ๒๒ ในกรณีเหตุควรสงสัยว่าสิ่งของที่มีผู้นำมาจำนำเป็นสิ่งของที่มีผู้ได้มาโดยการกระทำความผิด ให้ผู้รับจำนำแจ้งต่อพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจท้องที่ทันที

มาตรา ๒๓ เมื่อมีการรับจำนำ ให้ผู้รับจำนำออกตัวจำนำให้แก่ผู้จำนำ และติดเลขหมายที่ทรัพย์สินจำนำให้ตรงกับเลขหมายตัวรับจำนำ

ตัวรับจำนำให้ทำตามแบบที่กำหนดในกฎกระทรวง

การออกตัวรับจำนำให้ทำตามวิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๒๔ เมื่อเจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาต พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจหรือ เจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่ออกประกาศคำวินิจฉัยประณามของหาย ได้แจ้งเรื่องของหายต่อผู้รับจำนำ ผู้รับจำนำ มีหน้าที่ตรวจทรัพย์สินจำนำหรือสิ่งของที่รับจำนำ ถ้าปรากฏว่ามีคำวินิจฉัยประณามตรงหรือคล้ายกับคำวินิจฉัยประณามของหาย ให้ผู้รับจำนำส่งมอบต่อเจ้าพนักงานผู้ซึ่งแจ้งเรื่องของหายนั้นโดยไม่ชักช้า ในกรณีที่มีการรับจำนำไว้แล้วให้ส่งสำเนาตัวรับจำนำไปด้วย

มาตรา ๒๕ ภายใต้บังคับมาตรา ๒๖ ผู้รับจำนำต้องให้โฉนดทรัพย์สินจำนำเมื่อผู้จำนำนำตัวรับจำนำมาขอไถ่ และเมื่อให้ไถ่แล้วให้นำตัวรับจำนำติดไว้ที่ต้นขั้วตัวจำนำ และบันทึกวันเดือนปีที่ไถ่ไว้ในต้นขั้วตัวรับจำนำนั้น และจัดให้ผู้โฉนดทรัพย์สินลงลายมือชื่อในต้นขั้วตัวรับจำนำด้วย

ในกรณีที่ผู้มาโฉนดทรัพย์สินเป็นผู้ที่ได้รับมอบอำนาจ ให้ผู้รับจำนำจดทะเบียนรายการตามมาตรา ๒๑ ของผู้ที่ได้รับมอบอำนาจนั้นไว้ด้วย

มาตรา ๒๖ ผู้รับจำนำต้องไม่ยอมให้โฉนดทรัพย์สินจำนำเมื่อมีกรณี ดังต่อไปนี้

(๑) ผู้รับจำนำได้รับแจ้งจากพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจว่า ทรัพย์สินจำนำหรือตัวรับจำนำ เป็นของได้มาโดยการกระทำความผิด หรือ

(๒) ผู้รับจำนำมีเหตุควรสงสัยว่าทรัพย์สินจำนำหรือตัวรับจำนำเป็นของได้มาโดยการกระทำความผิด เมื่อผู้รับจำนำไม่ยอมให้โฉนดทรัพย์สินจำนำ ผู้รับจำนำต้องแจ้งต่อพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ ท้องที่ทันที และต้องแจ้งต่อเจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตโดยไม่ชักช้า

มาตรา ๒๗ ผู้รับจำนำต้องคืนทรัพย์สินจำนำให้แก่เจ้าของโดยจะเรียกให้เจ้าของชำระหนี้ที่เกิดจากการรับจำนำทรัพย์สินนั้นมิได้ ในกรณีต่อไปนี้

(๑) ได้รับจำนำสิ่งของที่เห็นได้ว่าเป็นของใช้ในราชการ

(๒) ได้รับจำนำทรัพย์สินหรือสิ่งของที่ได้รับแจ้งตามมาตรา ๒๔

(๓) ได้รับจำนำทรัพย์สินไว้โดยรู้หรือมีเหตุอันควรรู้ว่าทรัพย์สินจำนำนั้นได้มาโดยการกระทำความผิด

(๔) ได้รับจำนำทรัพย์สินไว้โดยมิได้จดทะเบียนรายการตามมาตรา ๒๑

ความในวรรคหนึ่งไม่ตัดสิทธิของผู้รับจำนำที่จะเรียกชำระหนี้ที่เกิดจากการรับจำนำออกจากผู้จำนำ

มาตรา ๒๘ ให้ผู้รับจำนำทำบัญชีทรัพย์สินจำนำที่ผู้จำนำขาดส่งดอกเบี้ยเป็นเวลากว่าสี่เดือนยื่นต่อเจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาต และปิดประกาศบัญชีนั้นไว้ ณ ที่เปิดเผย ที่โรงรับจำนำนั้นตามแบบและวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

เมื่อผู้รับจำนำได้ปฏิบัติการถูกต้องครบถ้วนตามความในวรรคก่อนแล้ว ให้บรรดาทรัพย์สินจำนำที่ปรากฏตามบัญชีที่ผู้รับจำนำทำขึ้นและประกาศไว้ ซึ่งเจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตมิได้สั่งอายัดไว้ หรือผู้จำนำมิได้ขอไถ่ภายในกำหนดเวลาสามสิบวันนับแต่วันประกาศ หลุดเป็นสิทธิแก่ผู้รับจำนำ

มาตรา ๒๕ เมื่อทรัพย์สินจำนำหลุดเป็นสิทธิแล้ว ให้ผู้รับจำนำบันทึกวันเดือนปีที่หลุดเป็นสิทธิไว้ในต้นขั้วตัวรับจำนำ และถ้าผู้รับจำนำได้จำหน่ายหรือเปลี่ยนแปลงสภาพทรัพย์สินจำนำที่หลุดเป็นสิทธิแล้ว ก็ให้บันทึกวันเดือนปีที่ได้จำหน่ายหรือเปลี่ยนแปลงสภาพทรัพย์สินจำนำนั้นไว้ในต้นขั้วตัวรับจำนำด้วย

มาตรา ๓๐ ให้ผู้รับจำนำทำบัญชีเงินเดือนยื่นต่อเจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตตามแบบและวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง ทั้งนี้ภายในระยะเวลาไม่เกินสิบห้าวันนับแต่วันสิ้นเดือนปฏิทิน

มาตรา ๓๑ เจ้าพนักงานตรวจโรงรับจำนำซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้ง มีอำนาจเข้าไปในโรงรับจำนำเพื่อตรวจทรัพย์สินจำนำและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการรับจำนำ และผู้รับจำนำต้องให้ความสะดวกตามสมควร

เจ้าพนักงานตรวจโรงรับจำนำต้องมีบัตรประจำตัวตามแบบที่กำหนดในกฎกระทรวง และต้องแสดงบัตรประจำตัวเมื่อผู้ที่เกี่ยวข้องร้องขอ

มาตรา ๓๒ คณะกรรมการควบคุมโรงรับจำนำมีอำนาจสั่งพักใช้ใบอนุญาตตั้งโรงรับจำนำที่กำหนดไม่เกินสามเดือน หรือสั่งเพิกถอนใบอนุญาตตั้งโรงรับจำนำเมื่อปรากฏว่า

(๑) ผู้รับจำนำหรือกรรมการ ผู้จัดการหรือพนักงานของผู้รับจำนำฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ หรือกฎกระทรวงที่ออกตามความในพระราชบัญญัตินี้ หรือ

(๒) ผู้รับจำนำหรือกรรมการหรือผู้จัดการของผู้รับจำนำซึ่งเป็นนิติบุคคลขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๑๑

ในกรณีสั่งพักใช้ใบอนุญาตตั้งโรงรับจำนำหรือเพิกถอนใบอนุญาตตั้งโรงรับจำนำเมื่อคณะกรรมการควบคุมโรงรับจำนำเห็นสมควร จะมีคำสั่งให้เจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตเข้าควบคุมโรงรับจำนำที่ถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตตั้งโรงรับจำนำหรือถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาตตั้งโรงรับจำนำนั้นด้วยก็ได้

มาตรา ๓๓ ผู้รับจำนำมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งพักใช้ใบอนุญาตตั้งโรงรับจำนำหรือคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตตั้งโรงรับจำนำที่คณะกรรมการควบคุมโรงรับจำนำได้สั่งตามมาตรา ๓๒ ต่อรัฐมนตรีได้โดยยื่นอุทธรณ์ต่อเจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำสั่ง

คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

มาตรา ๓๔ ผู้รับจำนำจะรับจำนำในระหว่างเวลาพักใช้ใบอนุญาตตั้งโรงรับจำนำหรือภายหลังเวลาที่ได้ออกเพิกถอนใบอนุญาตตั้งโรงรับจำนำไม่ได้ แต่ผู้นั้นยังคงมีหน้าที่ต่อผู้จำนำและต้องปฏิบัติ

ตามพระราชบัญญัตินี้และกฎกระทรวงที่ออกตามความในพระราชบัญญัตินี้ โดยให้ถือว่าผู้นั้นยังเป็นผู้รับ
 จำนำตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้เท่าที่เกี่ยวกับการรับจำนำที่ได้กระทำไว้ก่อนแล้ว

มาตรา ๓๕ ผู้รับจำนำผู้ใดประสงค์จะเลิกกิจการรับจำนำก็ให้กระทำได้ แต่จะต้องแจ้งเป็น
 หนังสือให้เจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตทราบก่อนเลิกกิจการ โรงรับจำนำไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน

ผู้ซึ่งเลิกกิจการรับจำนำจะรับจำนำภายหลังที่เลิกกิจการรับจำนำแล้วไม่ได้ แต่ผู้นั้นยังคงมีหน้าที่
 ต่อผู้จำนำและต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้และกฎกระทรวงที่ออกตามความในพระราชบัญญัตินี้ โดยให้ถือว่า
 ผู้นั้นยังเป็นผู้รับจำนำตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้เท่าที่เกี่ยวกับการรับจำนำที่ได้กระทำไว้ก่อนแล้ว

มาตรา ๓๖ ผู้รับจำนำผู้ใดต้องเลิกกิจการรับจำนำเพราะใบอนุญาตตั้งโรงรับจำนำสิ้นอายุและ
 ไม่ได้รับใบอนุญาตให้ตั้งโรงรับจำนำใหม่ ผู้นั้นยังคงมีหน้าที่ต่อผู้จำนำและต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้
 และกฎกระทรวงที่ออกตามความในพระราชบัญญัตินี้ โดยให้ถือว่าผู้นั้นยังเป็นผู้รับจำนำตามพระราชบัญญัตินี้
 ทั้งนี้เท่าที่เกี่ยวกับการรับจำนำที่ได้กระทำไว้ก่อนแล้ว

มาตรา ๓๗ ในกรณีตามมาตรา ๓๕ และมาตรา ๓๖ เมื่อคณะกรรมการควบคุมโรงรับจำนำ
 เห็นสมควรจะมีคำสั่งให้ควบคุมโรงรับจำนำนั้น ๆ ก็ได้

มาตรา ๓๘ ในกรณีผู้รับจำนำตาย ทายาทของผู้รับจำนำที่ตายอาจยื่นคำขอเข้าเป็นผู้รับจำนำ
 แทนผู้รับจำนำที่ตาย ถ้าคณะกรรมการควบคุมโรงรับจำนำเห็นว่าทายาทผู้นั้นเป็นผู้สมควรและมีคุณสมบัติ
 ตามมาตรา ๑๑ คณะกรรมการควบคุมโรงรับจำนำจะออกหนังสืออนุญาตให้ทายาทผู้นั้นเป็นผู้รับจำนำแทน
 ผู้รับจำนำที่ตายก็ได้ ในกรณีเช่นว่านี้ ให้ถือว่าทายาทผู้นั้นเป็นผู้รับจำนำตามใบอนุญาตตั้งโรงรับจำนำที่ได้
 ออกให้แก่ผู้ตายนั้น

มาตรา ๓๙ ในกรณีไม่มีผู้ขอเป็นผู้รับจำนำแทนผู้รับจำนำที่ตายจนล่วงเลยกำหนดสามสิบวัน
 นับแต่วันที่ผู้รับจำนำตาย หรือมีผู้ขอเป็นผู้รับจำนำแทน แต่ไม่ได้รับอนุญาตหรือมีทายาทอื่นคัดค้านและ
 ไม่อาจตกลงกันได้ ให้เลิกกิจการโรงรับจำนำ และให้เจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตเข้าควบคุมโรงรับจำนำ

มาตรา ๔๐ เมื่อได้มีคำสั่งคณะกรรมการควบคุมโรงรับจำนำให้ควบคุมโรงรับจำนำใด ให้
 เจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตแจ้งคำสั่งเป็นหนังสือให้ผู้รับจำนำแห่งโรงรับจำนำนั้นทราบและเข้าควบคุม
 โรงรับจำนำนั้นทันที การควบคุมจะกระทำโดยเข้าดำเนินกิจการโรงรับจำนำนั้นเสียเองแทนผู้รับจำนำ หรือ
 จะเข้าตรวจตราดูแลให้ผู้รับจำนำดำเนินกิจการโรงรับจำนำให้ถูกต้องเรียบร้อยก็ได้

การควบคุมโรงรับจำนำจะกระทำโดยกำหนดระยะเวลาควบคุมหรือไม่ก็ได้ และเมื่อได้
 เข้าควบคุมแล้ว จะเลิกการควบคุมเมื่อใดก็ได้ ทั้งนี้ตามที่คณะกรรมการควบคุมโรงรับจำนำจะเห็นสมควร

เมื่อได้มีคำสั่งคณะกรรมการควบคุมโรงรับจำนำให้เลิกควบคุมโรงรับจำนำ ให้เจ้าพนักงาน
ผู้ออกใบอนุญาตแจ้งคำสั่งเป็นหนังสือให้ผู้รับจำนำทราบและเลิกการควบคุมตามคำสั่งนั้น

มาตรา ๔๑ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ คณะกรรมการควบคุมโรงรับจำนำและ
เจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตมีอำนาจสั่งให้ผู้รับจำนำหรือกรรมการ ผู้จัดการ และพนักงานของผู้รับจำนำ
ซึ่งเป็นนิติบุคคลมาให้ถ้อยคำหรือแสดงสมุดบัญชีเอกสาร และสิ่งอื่นอันเกี่ยวกับกิจการโรงรับจำนำ

มาตรา ๔๒ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๐ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๓๔ ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่
สองพันบาทถึงสองหมื่นบาท หรือจำคุกไม่เกินสองปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา ๔๓ ผู้รับจำนำผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๕ หรือฝ่าฝืนกฎกระทรวงที่ออกตามความในมาตรา ๑๕
ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่หนึ่งพันบาทถึงสองหมื่นบาท หรือจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา ๔๔ ผู้รับจำนำผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๔ มาตรา ๑๕ มาตรา ๑๖ มาตรา ๑๗ มาตรา ๑๘
มาตรา ๒๐ มาตรา ๒๒ มาตรา ๒๓ วรรคหนึ่ง มาตรา ๒๔ มาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๘
มาตรา ๓๐ หรือฝ่าฝืนกฎกระทรวงที่ออกตามความในมาตรา ๒๓ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

มาตรา ๔๕ ในกรณีที่พระราชบัญญัตินี้มีบัญญัติว่า การกระทำใดของผู้รับจำนำเป็นความผิด
ถ้ากรรมการ ผู้จัดการ หรือพนักงานของผู้รับจำนำเป็นผู้กระทำหรือร่วมกระทำด้วย ผู้นั้นต้องระวางโทษ
เช่นเดียวกับที่บัญญัติไว้สำหรับผู้รับจำนำ

มาตรา ๔๖ บรรดาการรับจำนำซึ่งได้กระทำก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้คงอัตรา
ดอกเบี้ยและวิธีการคิดในอัตราเดิมต่อไป

มาตรา ๔๗ บรรดาใบอนุญาตตั้งโรงรับจำนำที่ออกให้ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ
ให้ใช้ได้ถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ของปีที่ออกใบอนุญาต

มาตรา ๔๘ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์และ
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งเจ้าพนักงาน
ผู้ออกใบอนุญาต เจ้าพนักงานตรวจโรงรับจำนำ ออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้าย
พระราชบัญญัตินี้ และกำหนดกิจการอื่นเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ
อำนาจหน้าที่ของตน

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

.....

.....

อัตราค่าธรรมเนียม

(๑) ใบอนุญาตตั้งโรงรับจำนำ
ในจังหวัดพระนครและจังหวัดธนบุรี	ฉบับละ	๒๐,๐๐๐	บาท
(๒) ใบอนุญาตตั้งโรงรับจำนำในจังหวัดอื่น
นอกจากจังหวัดพระนครและจังหวัดธนบุรี	ฉบับละ	๑๐,๐๐๐	บาท
(๓) ใบแทนใบอนุญาต	ฉบับละ	๕๐	บาท

บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติโรงรับจำนำ พ.ศ.

เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอกฎหมาย

สืบเนื่องจากประชาชนประสบปัญหาทางเศรษฐกิจ จึงมีความเดือดร้อน การพึ่งพาธนาคาร หรือสถาบันการเงินก็มีปัญหายุ่งยากและเงื่อนงำมาก ประชาชนจึงหันมาใช้บริการของโรงรับจำนำ แต่เนื่องจากกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ยังไม่เหมาะสมกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน ดังนั้นจึงได้มีแนวทางปรับปรุง ร่างพระราชบัญญัติโรงรับจำนำ โดยมีเหตุผลสำคัญเพื่อเป็นการคุ้มครองและช่วยเหลือบรรเทา ความเดือดร้อนของประชาชนให้ได้รับความเป็นธรรม ไม่ให้ถูกโรงรับจำนำเอาเปรียบ นอกจากนี้ยังเป็นการช่วยเหลือผู้ประกอบการเกี่ยวกับโรงรับจำนำ โดยให้มีคณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบกิจการ โรงรับจำนำและคณะกรรมการควบคุมโรงรับจำนำ ซึ่งจะทำให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการตั้งโรงรับจำนำ เกิดประโยชน์แต่สังคมโดยรวม

สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ โรงรับจำนำ พ.ศ.

๑. กำหนดให้มีการยกเลิกพระราชบัญญัติโรงรับจำนำ พ.ศ. ๒๕๐๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ทั้งหมด (ร่างมาตรา ๓)

๒. กำหนดให้มีคณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบกิจการโรงรับจำนำประกอบด้วย ปลัดกระทรวงมหาดไทย เป็นประธานกรรมการ ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ เลขาธิการคณะกรรมการ กฤษฎีกา อธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ อธิบดีกรมสรรพากร อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครอง ท้องถิ่น และเลขาธิการคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคเป็นกรรมการ (ร่างมาตรา ๕)

๓. กำหนดให้คณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบกิจการโรงรับจำนำมีอำนาจหน้าที่ควบคุม ส่งเสริมการประกอบกิจการโรงรับจำนำ ให้มีการแข่งขันอย่างเป็นธรรม มีอำนาจสอดส่องและดูแลกิจการ โรงรับจำนำ (ร่างมาตรา ๖)

๔. กำหนดการประชุมของคณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบกิจการโรงรับจำนำต้องมี กรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของกรรมการทั้งหมดจึงเป็นองค์ประชุม (ร่างมาตรา ๗)

๕. กำหนดให้มีการควบคุมโรงรับจำนำทั้งในกรุงเทพมหานครและในระดับจังหวัด โดยให้ ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และผู้ว่าราชการจังหวัดแล้วแต่กรณีเป็นประธานกรรมการและมีอำนาจหน้าที่ เกี่ยวกับการพิจารณาขออนุญาตตั้งโรงรับจำนำ ควบคุมดูแลกิจการของโรงรับจำนำ (ร่างมาตรา ๘ และ มาตรา ๘)

๖. กำหนดเงื่อนไขการขออนุญาตตั้งโรงรับจำนำตลอดจนคุณสมบัติของผู้ขอตั้งโรงรับจำนำ (ร่างมาตรา ๑๐ และมาตรา ๑๑)

๗. กำหนดให้สามารถยื่นอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีในกรณีไม่ได้รับอนุญาตให้ตั้งโรงรับจำนำ (ร่างมาตรา ๑๒)

๘. กำหนดให้ใบอนุญาตตั้งโรงรับจำนำมีอายุสี่ปี นับแต่วันออกใบอนุญาต (ร่างมาตรา ๑๓)

๙. กำหนดเงื่อนไขต้องมีป้ายโรงรับจำนำ รวมทั้งการเก็บรักษาทรัพย์สินและการห้ามย้ายสถานที่ตั้ง (ร่างมาตรา ๑๔ มาตรา ๑๕ และมาตรา ๑๖)

๑๐. กำหนดให้หากมีการเปลี่ยนแปลงกรรมการหรือผู้จัดการต้องแจ้งให้เจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตทราบ (ร่างมาตรา ๑๗)

๑๑. กำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับการเรียกดอกเบี้ยของโรงรับจำนำต้องไม่เกินร้อยละสิบห้าต่อปี รวมทั้งกำหนดเงื่อนไขในการคิดดอกเบี้ย (ร่างมาตรา ๑๘ และมาตรา ๑๙)

๑๒. กำหนดเงื่อนไขและข้อห้ามของผู้รับจำนำ ตลอดจนวิธีปฏิบัติขั้นตอนต่าง ๆ ของผู้รับจำนำที่ต้องปฏิบัติตามขั้นตอนที่กำหนด (ร่างมาตรา ๒๑, มาตรา ๒๒ มาตรา ๒๓ และมาตรา ๒๔)

๑๓. กำหนดขั้นตอนและเงื่อนไขของการไถ่ทรัพย์สินที่จำนำและกรณีที่เกี่ยวข้องกับข้อห้ามเกี่ยวกับการไถ่ทรัพย์สิน รวมทั้งการรับจำนำที่ปฏิบัติไม่ถูกต้องและเป็นสิ่งของต้องห้าม (ร่างมาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ และมาตรา ๒๗)

๑๔. กำหนดอำนาจของเจ้าพนักงานตรวจโรงรับจำนำ อำนาจการสั่งพักใบอนุญาตของคณะกรรมการควบคุมโรงรับจำนำรวมถึงขั้นตอนการอุทธรณ์คำสั่งพักใบอนุญาต (ร่างมาตรา ๓๑ มาตรา ๓๒ และมาตรา ๓๓)

๑๕. กำหนดขั้นตอนเกี่ยวกับการเลิกกิจการของโรงรับจำนำ (ร่างมาตรา ๓๕ และมาตรา ๓๖)

๑๖. กำหนดให้คณะกรรมการควบคุมโรงรับจำนำมีอำนาจการควบคุมโรงรับจำนำ โดยสามารถเข้าดำเนินกิจการแทนได้ถ้าเห็นสมควร (ร่างมาตรา ๔๐)

๑๗. กำหนดให้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ มีอำนาจแต่งตั้งเจ้าพนักงานและ ออกกฎกระทรวง (ร่างมาตรา ๔๘)